

Aika: 28.5.2025 klo 14.00–16.00

Paikka: Kaupungintalo, Tulliportinkatu 31, pieni juhlasali

Läsnä:

Virpi Sourunjärvi	puheenjohtaja
Sari Hyvärinen	varapuheenjohtaja
Mika Saastamoinen	jäsen
Sirkku Lappalainen	jäsen
Sirpa Jouhkimo	jäsen
Tuomo Burman	jäsen
Leena Karhunen	jäsen
Tanja Kaipainen	jäsen
Jouni Huhtinen	kehittämispäällikkö, kaupunkiympäristön palvelualue
Seija Kojo	erityisopettaja, Kuopion kaupunki,
Satu Rautiainen	varajäsen
Raili Lahti	varajäsen
Suvi Mikkonen	varajäsen
Kristiina Hovi	varajäsen
Annamari Pulliainen	varajäsen
Oona Pappila	varajäsen
Tanja Vainikainen	varajäsen
MinnaMari Liimatta	varajäsen
Tuija Korhonen	sihteeri

Muut osallistujat: Sirkka- Liisa Piipponen, osallisuuskoordinaattori

Vammaisneuvosto muistio 28.5.2026

- **Kokouksen avaus**

Puheenjohtaja Virpi Sourunjärvi avaa kokouksen.

- Puheenjohtaja Virpi Sourunjärvi avasi kokouksen

- **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

- Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

- **Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi**

Hyväksytään esityslista työjärjestykseksi.

- Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi

- **Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen**

Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja.

- Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin

- **Vierailijat**

osallisuuskoordinaattori Sirkka- Liisa Piipponen esittelee osallisuusmallia

- liite 1

- **Tiedonkulku Kuopion vammaisneuvoston ja hyvinvointialueen vammaisneuvoston välillä kumpaankin suuntaan**

- HVA:lla on parhaillaan verkkosivujen uudistus, jonka on määrä valmistua joulukuussa.
- Vammaispalveluihin tulee toimintamalliuudistus 1.6. alkaen; toiminta jaetaan tiimeittäin
- Asumispalvelujen vuokriin on tulossa korotus; vammaisneuvostot ovat antaneet asiasta kannanoton.
- Kuljetuspalvelulaskutukseen on tullut muutoksia; uudet ohjeet löytyvät laskun kääntöpuolelta.
- Perhe- ja vammaislautakunnalle järjestettiin seminaari, jossa lakimiehen oli tarkoitus käsitellä mm. vammaispalvelu- ja lastensuojelulakia. Esitys painottui kuitenkin sosiaalihuoltolakiin, eikä vammaispalvelulakia juurikaan käsitelty.

- PSHVA ohjaa toimintaansa yhä enemmän omaan tuotantoon (mm. asuminen ja henkilökohtainen apu); ostopalvelujen käyttöä vähennetään.
- PSHVA:n neuvoston seuraavassa kokouksessa käsitellään henkilökohtaista varautumissuunnitelmaa sekä muita valmistelussa olevia asioita.
- Kuljetuspalveluihin liittyvä keskustelu jatkuu syksyn hvan vammaisneuvoston kokouksessa. Kokoukseen osallistuu myös Taksi Helsingin edustaja.
- PSHVA pyrkii irtautumaan Vaalijalan palveluista siten, että palvelut tuotetaan jatkossa pääosin omana toimintana.
- PSHVA:n keskisen alueen vammais- ja vanhusneuvostojen yhteinen tapaaminen järjestetään 22.9. klo 12–15 Kuopion kaupungintalolla.
- Apuvälinekeskuksella on käytettävissä yksi invapysäköintipaikka, ja tähän toivotaan muutosta.

Kaupunkitekniikan asiat

- Jouni Huhtinen esittelee.
 - Joukkoliikenteen runkolinjat aloittavat liikennöinnin kesäkuun alussa.
 - Invapaikat on merkitty Autoliiton sovellukseen; tietoja päivitetään parhaillaan.
 - Kuntolaakson uimahallin ovia koskeva raportti on tulossa.
 - Kaupunkirakennelautakunnan kokouksessa 27.5. mikroliikenteen pysäköintiä koskeva ratkaisu hyväksyttiin.

• Muut asiat, asiakaspalautteet ja ilmoitukset

- Syksyn kokousajoista sopiminen
 - Kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan tapaaminen sujui hyvässä hengessä.
 - Kaupungin johto vie viestiä eteenpäin konsernijohdolle kaupungin sääntöjen ja periaatteiden noudattamisesta myös kaupungin osakeyhtiöissä
 - Rauhanlahden kylpylä perui päätöksen avustajien maksullisuudesta.
 - Vammaisneuvoston Facebook-sivu on saanut hyvin seuraajia; uusia osallistujia toivotaan mukaan, ja päivitystoiveita otetaan vastaan.
 - Kuopion kaupungin esityslistojen seurantaa jatketaan. Vastuuhenkilöt: sivistyslautakunta (Seija Kojo), kaupunkirakennelautakunta (Virpi Sourunjärvi) ja joukkoliikennelautakunta (Jouni Huhtinen)
 - Kaupunginhallituksen ja valtuuston puheenjohtajat kutsutaan vieraaksi syksyn kokoukseen
 - Syksyn kokoukset
 - ke 19.8. klo 14.00–16.00
 - ti 6.10. klo 14.00–16.00
 - to 10.12. klo 14.00–16.00

- **Kokouksen päätös**

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

- puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.42

Virpi Sourunjärvi

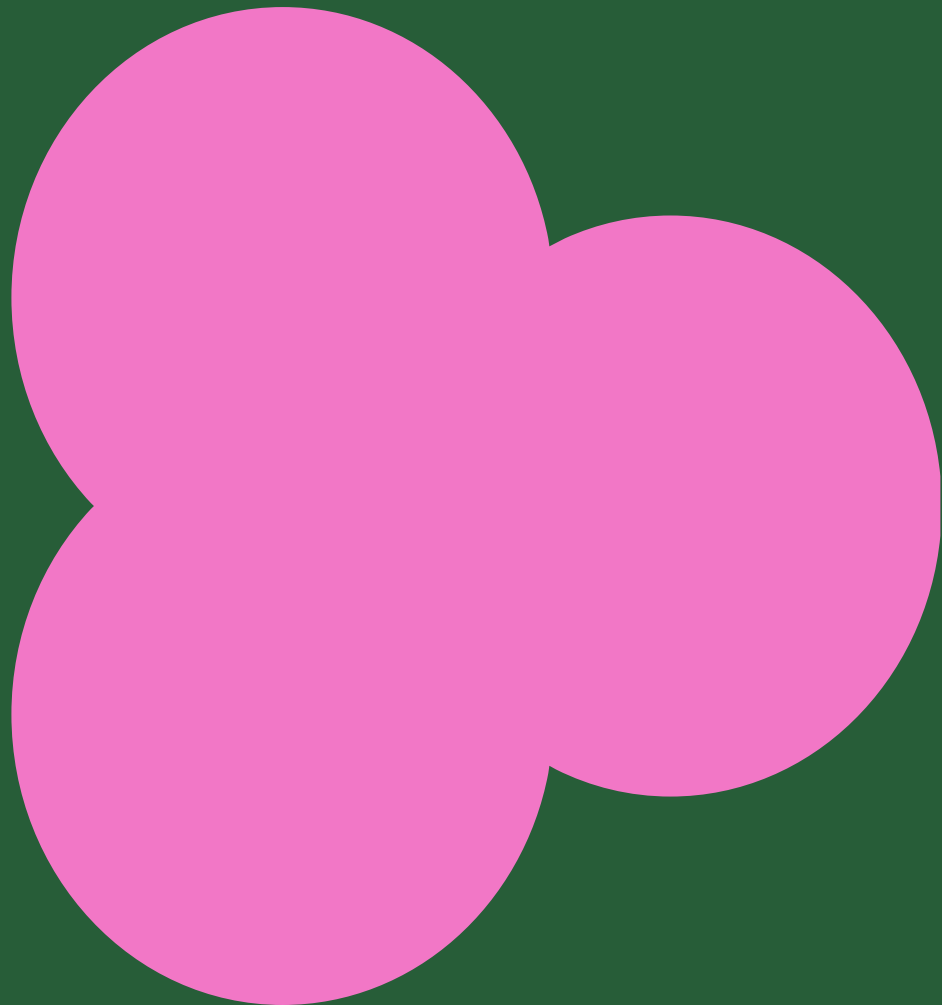
Puheenjohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Kuopion kaupungin asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.

KUOPIO

Meidän Kuopio - osallisuusmalli

Kuopion vammaisneuvosto 28.5.2026

Sisällys

1. Osallisuuden edistämisen päätavoitteet
Linjaukset osallisuuden kehittämiseen
 2. Meidän Kuopio –osallisuusmalli
 - 2.1 Osallisuuden kehittäminen koko kaupungin perustoiminnassa
 - 2.2 Osallisuuden edistäminen lähidemokratiassa
 - 2.3 Osallisuuden edistäminen vapaassa kansalaistoiminnassa
 3. Osallisuusmallin tavoite- ja seurantamittarit
 4. Meidän Kuopio –osallisuusmalli lyhyesti
-

1 Osallisuuden edistämisen päätavoitteet

Kumppanuus asukkaiden kanssa

Kuopiolaisten osallisuuden ja lähidemokratian kehittäminen

Linjaukset osallisuuden kehittämiseen

Lähidemokratiajaosto linjasi 9.11.2023:

Tavoitteena kumppanuus asukkaiden kanssa. Tehdään yhteistyötä kuntalaisten kanssa vaihtoehtojen kehittämiseksi ja toivetailan muodostamiseksi.

Kuopion kaupunginvaltuuston päätös 20.5.2024:

Kehitetään kaupunkitasoisesti osallisuusmalleja ja lähidemokratiaa. Kehitystyössä huomioidaan alueiden erilaisuus ja erilaiset tarpeet säilyttämällä pitäjäraadit sekä kehittämällä niiden toimintaa.

Mitä osallisuus on?

Osallisuus on **kuulluksi tulemist**a ja **kuulumista johonkin**. Osallinen ihminen voi vaikuttaa oman elämänsä kulkuun, palveluihin ja joihinkin yhteisiin asioihin.

Osallistaminen

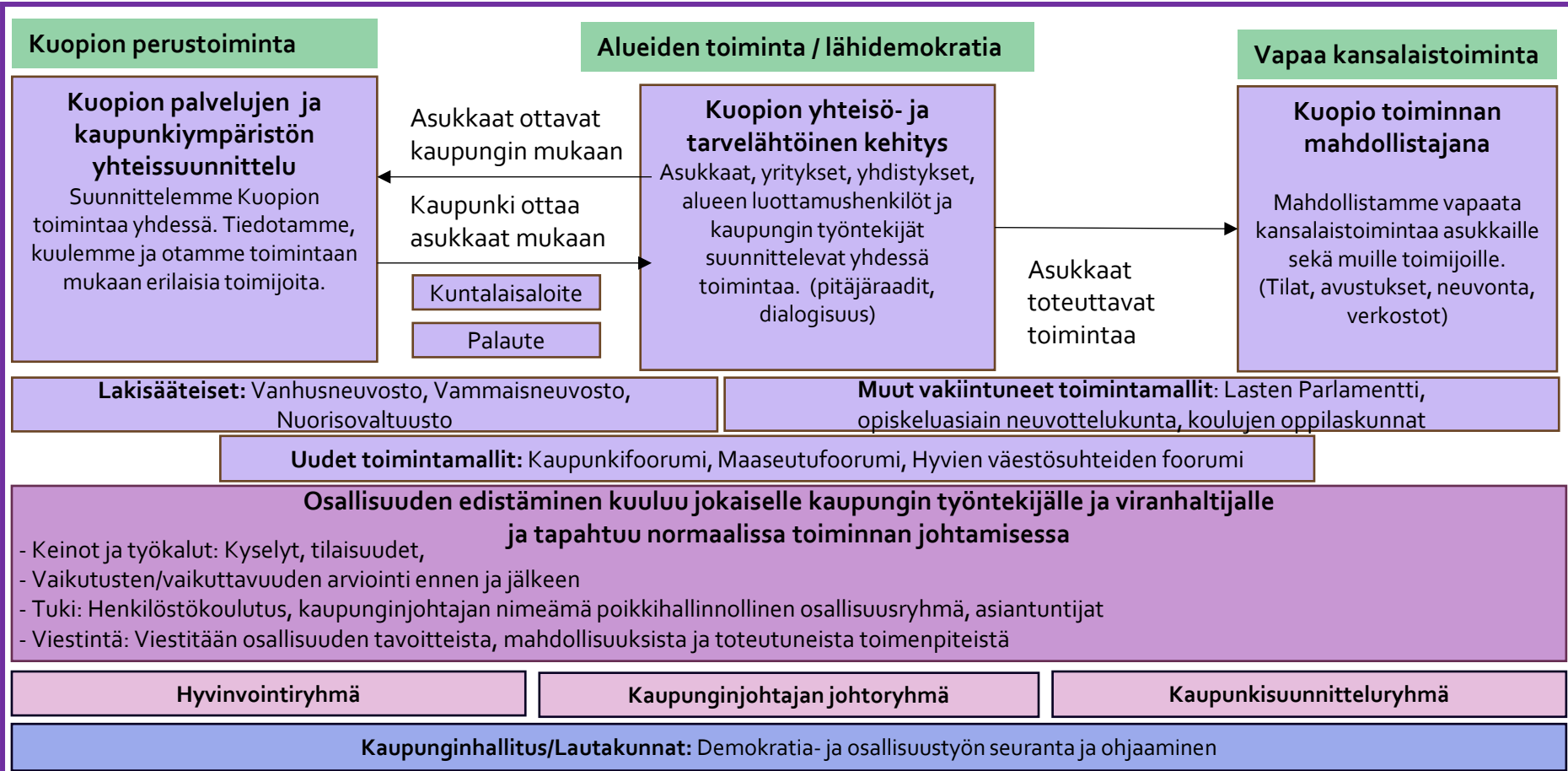
- Kunta kutsuu kuntalaisia ja muita toimijoita osallistumaan johonkin jo melko määriteltyyn asiaan.
- "Hallintolain mukainen vaikutusmahdollisuuksien varaaminen"

Asukasosallisuus

- Kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeutta osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan (Kuntalaki 8.2.2019/175, 22 §).
- Korostuu aloitteellisuus, aktiivinen rooli

2 Meidän Kuopio –osallisuusmalli

Asukasosallisuus toteutuu Kuopion perustoiminnassa, lähidemokratiassa ja vapaassa kansalaistoiminnassa

2.1 Osallisuuden kehittäminen koko kaupungin perustoiminnassa

2.1 Osallisuuden kehittäminen kaupungin perustoiminnassa

1. Kaupunginjohtaja asettaa osallisuuden kehittämisryhmän

Sisäinen osallisuusryhmä edistää organisaation osallisuustoimintaa ja siinä tarvittavia tukitoimenpiteitä sekä vaikuttavuuden arviointia

2. Tuetaan toimintakulttuurin muutosta

- a. Kirjataan osallisuuden kehittäminen kaikkien toimialojen toimintasääntöihin
- b. **Laaditaan ohjeet asukkaiden yhdenvertaiseen osallisuuteen ja osallistumiseen**
- c. **Koulutetaan henkilöstöä** (erityisesti toimialojen johtoryhmät, -tiimit ja valmistelijat)
Dialogisuus, suunnitteluosallisuus, saavutettavuus, menetelmät ja työvälineet
- a. Tuetaan päätösten vaikutusten ennakkoarviointien laajaa käyttöönottoa ja monialaisuutta

3. Lisätään dialogia vuosittaisin foorumein

- a. Maaseutufoorumi
- b. Keskeisen kaupunkialueen foorumi
- c. Hyvien väestösuhteiden foorumi

4. Kehitetään ja tehdään näkyväksi osallisuutta osana kaupungin perustoimintaa

Mahdollistetaan eri väestöryhmien yhdenvertainen osallisuus ja osallistuminen

Yhteistyötä jatkossa

Kansalliset dialogit

- <https://kansallisetdialogit.fi/>
- Yhteisöpalveluiden koordinaattorit ohjaavat ja kirjaavat Erätauko-keskustelut
- Olisiko vammaisjärjestöistä innokkuutta dialogikoulutukseen tai osallistujia syksyn 2026 dialogeihin?

Osallisuusmallin valmisteluun saimme paljon konkreettisia toimenpide-ehdotuksia >>> Hyödynnetään ohjeistuksen laatimisessa yhdenvertaiseen osallistumiseen

Osa henkilöstökoulutusta: Osallisuusklinikat

Tarkoituksena on syventää

- henkilöstön ymmärrystä osallisuudesta
- jakaa kokemuksia ja
- parhaita käytäntöjä osallisuuden edistämisestä.

Ehdotuksia aiheiksi syksy 2026?

Järjestäjänä: Sivistystoimiala/Yhteisöpalvelut
Sirkka-Liisa Piipponen, osallisuuskoordinaattori ja
Heidi Kotikumpu, yhteisökoordinaattori

Osallisuusklinikka 15.4.2025:
Vaikuttamistoimielimet tutuksi

**Kuopion
vammaisneuvosto ja
sen rooli kaupungin
toiminnassa**

Virpi Sourunjärvi
Kuopion vammaisneuvosto,
varapuheenjohtaja

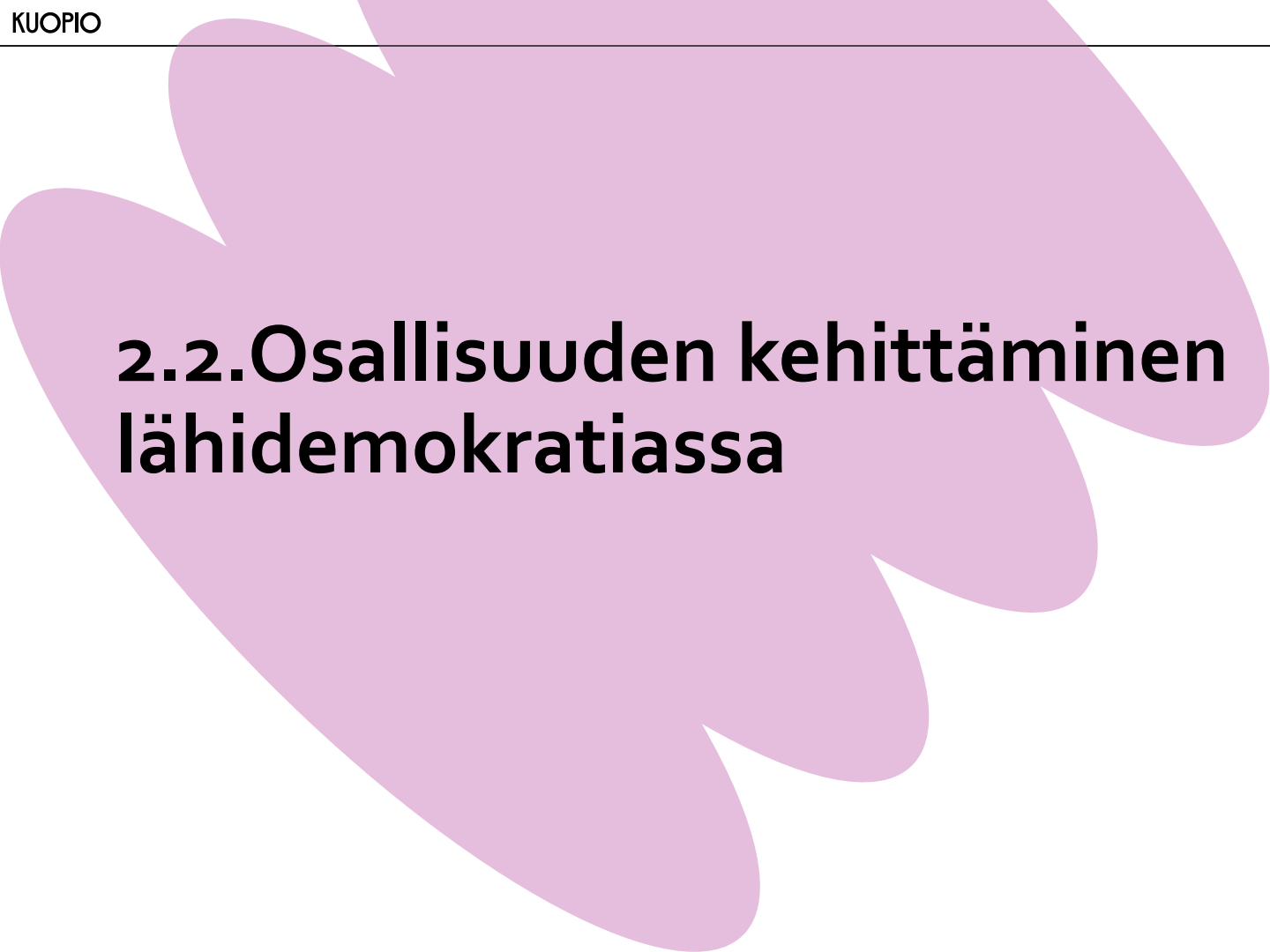
Hyvät väestösuhteet

- Väestöryhmien välillä on positiivista vuorovaikutusta ja ryhmät suhtautuvat toisiinsa kunnioittavasti ja luottaen.
- Jokainen ihminen kuuluu useampaan väestöryhmään myös muun muassa ikänsä, sukupuolensa, kielen, etnisen taustan, uskonnon, vamma ryhmän ja elämäntilanteensa mukaan.
- Keskeisiä osa-alueita ovat asenteet, turvallisuuden tunteet, vuorovaikutus ja osallisuus.
- Väestösuhteet liittyvät yhdenvertaisuuteen, syrjimättömyyteen, yhteiskuntaan kuulumiseen, hyvinvointiin ja turvallisuuteen.
- Hyvien väestösuhteita tukemalla edistetään väestöryhmien keskinäistä kanssakäymistä yhdenvertaisesti, osallisuuden kokemuksia ja turvallisuuden tunnetta.

Hyvät väestösuhteet Kuopiossa

Ely-keskuksen kehittämä ja pilotoima malli. Kuopiossa pilotoitu ensimmäisenä, vuonna 2023

- Väestöryhmien tiedonkeruutilaisuudet
 - kerätään eri väestöryhmiin kuuluvien asukkaiden kokemuksia, havaintoja ja näkemyksiä liittyen osallisuuteen, asenteisiin, turvallisuuden tunteeseen ja vuorovaikutukseen omalla paikkakunnalla.
- Päättäjätילוaisuudet
 - Tiedonkeruusta saatua arvokasta tietoa viedään päättäjätילוaisuuksiin käsiteltäväksi.
- Kehittämiskohteiden määrittely
 - Tiedonkeruissa esille nousevat aiheet muodostavat kuvan siitä, mitkä aiheet ja kehityskohteet ovat keskeisiä hyvien väestösuhteiden edistämisen kannalta paikkakunnalla.
- Väestösuhteiden tilan ja toimenpiteiden seuranta ja vaikuttavuus

2.2.Osallisuuden kehittäminen lähidemokratiassa

Lähidemokratia Kuopion maaseutualueilla

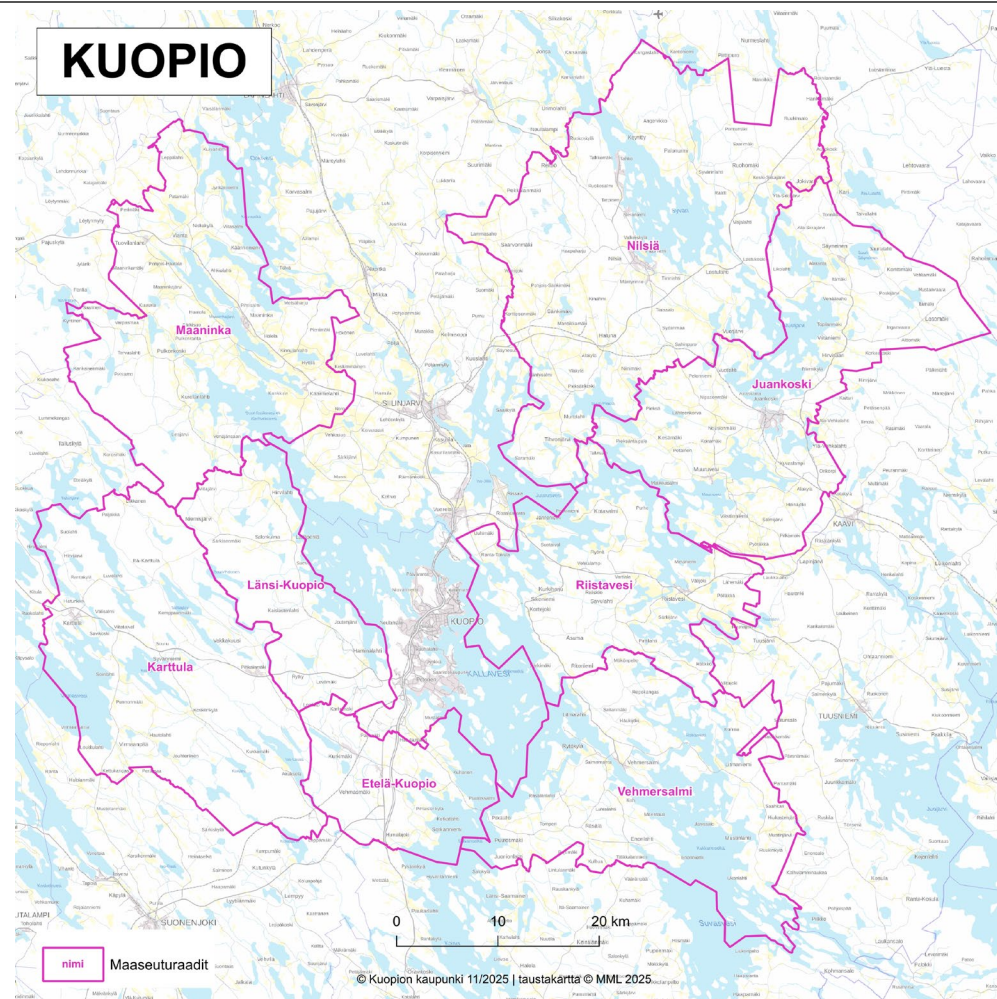
- Pitäjäraadit edistävät alueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien **osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia**
- **Toimintamääräraha** jaetaan tasasummaisena pitäjäraatien kesken. Esim. jos toimintamääräraha on 180 000 euroa, niin se on 22 500 euroa/pitäjäraati
- Pitäjäraatien aluejako perustuu **luonnollisiin rajoihin**:
 - Etelä-Kuopio
 - Juankoski
 - Karttula
 - Länsi-Kuopio
 - Maaninka
 - Nilsinä
 - Riistavesi*
 - Vehmersalmi*

*Itäinen maaseutualue (950 as.) sisältyy Riistaveden ja Vehmersalmen maaseuturajoihin

Pitäjäraatien toiminta-ajatus ja tehtävät

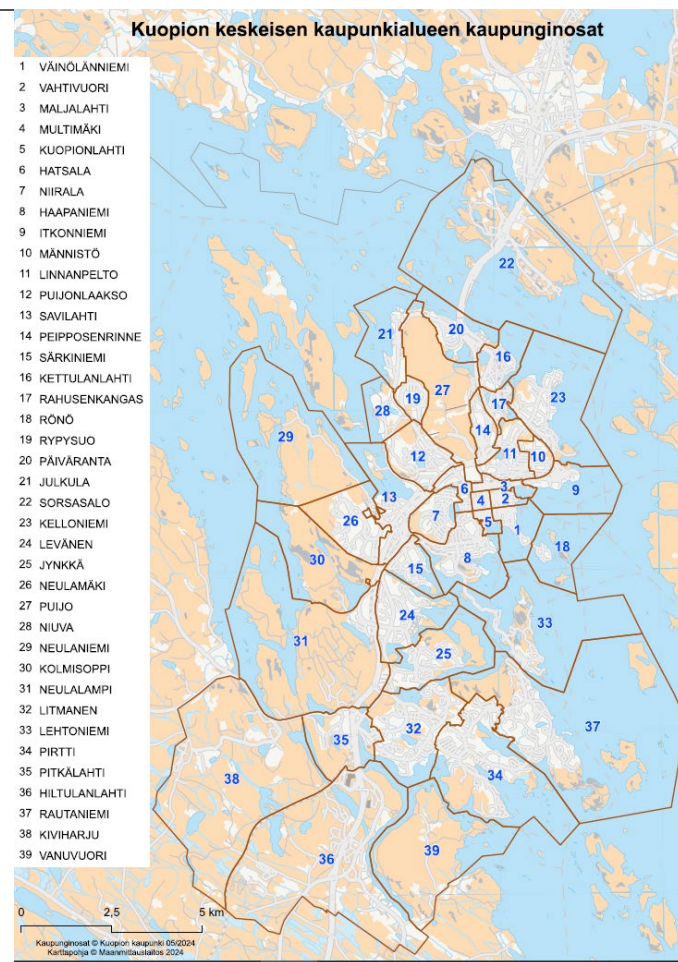
- Toimii alueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamisväylänä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.
- Edistää yhteisöllisyyttä, alueen viihtyisyyttä ja asukkaiden hyvinvointia
- Koordinoi ja rakentaa alueen toimijoiden ja kaupungin välistä yhteistyötä ja tuo esiin alueen kehittämisen tarpeet.
- Laatii lausuntoja ja aloitteita alueen kehittämiseen liittyvistä tarpeista.
- Järjestää tilaisuuksia, joissa kuullaan alueen asukkaita ja yhteisöjä ja edistetään vuoropuhelua kaupungin ja eri toimijoiden kanssa.
- Avustaa suurissa häiriötilanteissa kaupungin viestintää.
- Pitäjäraati laatii talousarvion, toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.

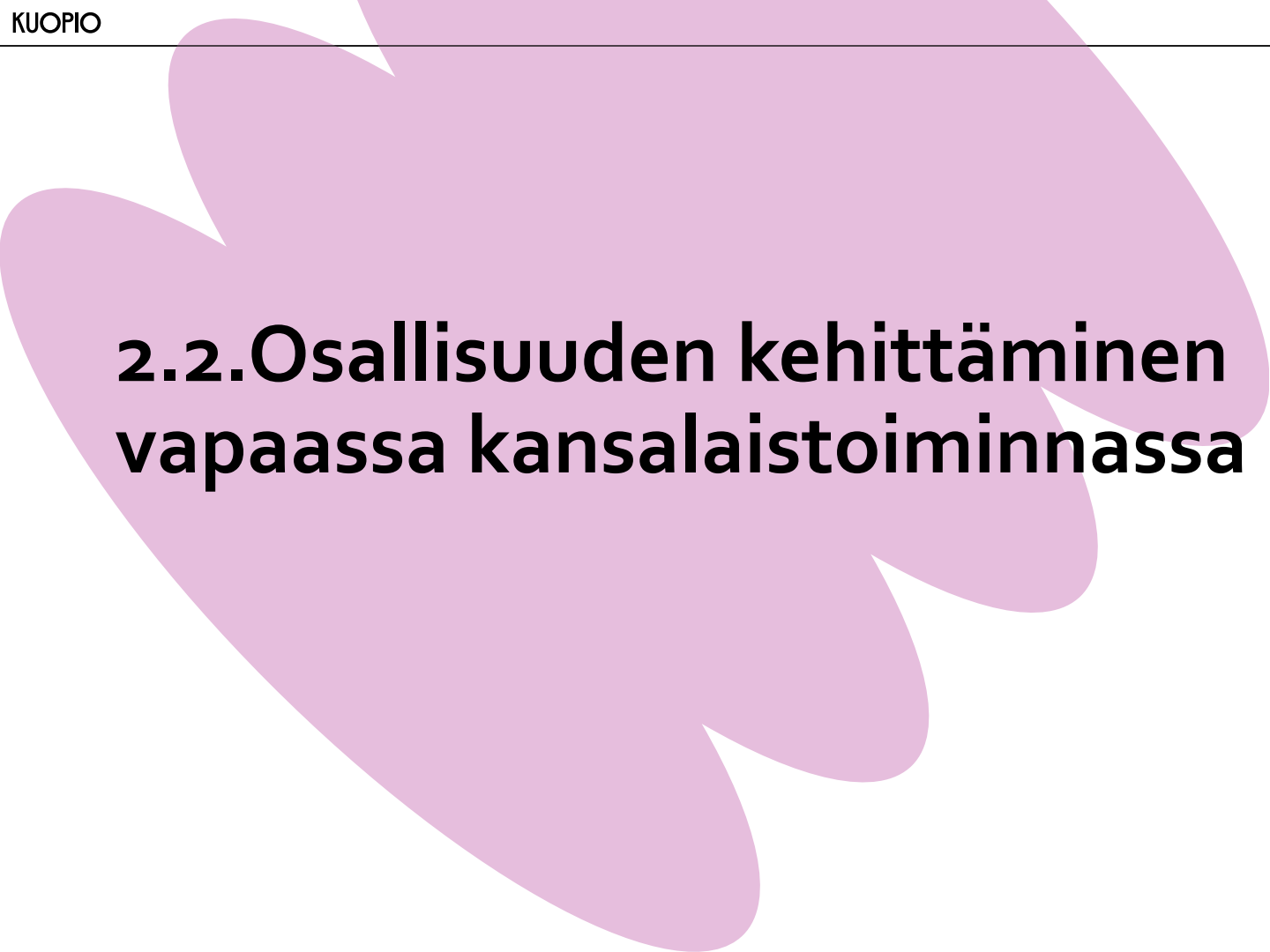
Pitäjäraatien aluejako

Lähidemokratia Kuopion keskeisen kaupunkialueen kaupunginosissa

- Alueen laajuuden ja resursseihin liittyvien haasteiden vuoksi ei ole järkevää rakentaa pitkäjäratyyppistä osallisuuden rakennetta
- Vahvistetaan osallisuutta osana kaupungin normaalia toimintaa ja viestitään vahvasti osallistumisen ja kehittämisen ja rahoittamisen mahdollisuuksista ja kanavista
- Toimintakulttuurin muutosta tuetaan organisaatiossa asukaslähtöisempään ja osallistavampaan suuntaan
- Alueilla nousevien ilmiöiden ja asukkaiden hyvinvoinnin tilan pohjalta järjestetään dialogeja alueiden kehittämiseksi.

2.2.Osallisuuden kehittäminen vapaassa kansalaistoiminnassa

Meidän Kuopio - yhteisöllisen toiminnan avustus

Täydentää nykyisiä yhteisöjen toiminnan tukimuotoja

- Uusi tuki yhdistysten, yhteisöjen ja asukkaiden toteuttamaan toimintaan Kuopiossa.
- Myönnetään kerta-avustuksena monenlaiseen yhteisöllisyyttä lisäävään, kaikille avoimeen toimintaan
- Tavoitellaan yhteisöllisyyden ja yhteisöjen kehittymistä, asukkaiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta
- Yhdistää Meidän Kuopio -festivaalin tuotantotuen sekä pitäjäraatien aiemmin myöntämät avustukset / rahoituksen tapahtumiin.

3. Osallisuusmallin tavoite- ja seurantamittarit

Tavoite- ja seurantamittarit

Kukoistava Kuopio –strategian kriittinen menestystekijä: Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat

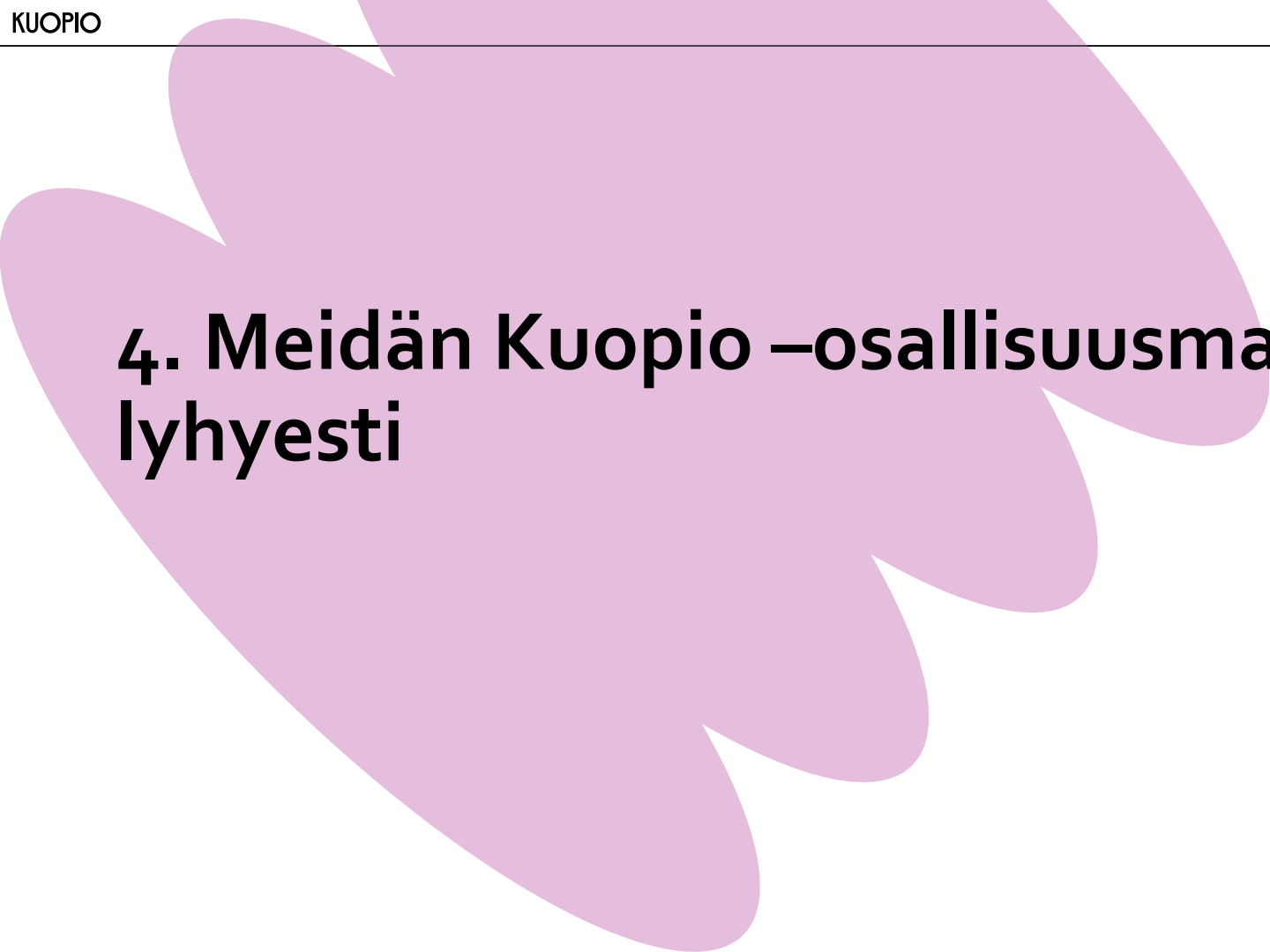
- Asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet palveluiden kehittämisessä lisääntyvät

Osallisuusmallin seurantamittari: Tehty/Ei tehty

Osallisuusmallin tavoitemittarit:

- Kuopiolaisten luottamus poliittisiin päätöksentekijöihin on lisääntynyt (4,8 asteikolla 0–10 vuonna 2024), Pohjois-Savon hyvinvointikysely)
- Kuopiolaisten tunne siitä, että voi vaikuttaa itseään koskeviin asioihin asuinseudullaan on kasvanut (4,5 asteikolla 0–10 vuonna 2024), Pohjois-Savon hyvinvointikysely
- Vaikutusmahdollisuutensa lukioissa (14,2 % v. 2024) ja ammatillisissa oppilaitoksessa (28 % v. 2024) hyviksi tuntevien osuus opiskelijoista on kasvanut, Kouluterveyskysely

Palaute osallisuusmallin toimenpiteistä. Kehitetään vuodelle 2027 toimintaa palautteen perusteella, jota kerätään eri väestöryhmiltä.

4. Meidän Kuopio –osallisuusmalli lyhyesti

Meidän Kuopio –toimintamalli lyhyesti

- Kuopion osallisuusmallilla tavoitellaan kumppanuutta asukkaiden kanssa.
- Asukasosallisuus toteutuu Kuopion perustoiminnassa, aluedemokratiassa ja vapaassa kansalaistoiminnassa.
- Vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa painotetaan dialogisuutta. Keskustelevaa vuoropuhelua käydään muun muassa kaupungin, asukkaiden ja eri toimijoiden kanssa vuosittaisissa kaupunki- ja maaseutufoorumeissa sekä hyvien väestösuhteiden edistämiseen keskittyvässä foorumissa.
- Kumppanuustavoitteeseen pääsemiseksi muutamme kaupungin toimintakulttuuria.
- **Kaupungin perustoiminnassa** tavoitteeseen päästään edistämällä suunnitteluosallisuutta, jossa asukkaat otetaan mukaan kaupungin toiminnan suunnitteluun ja palvelujen kehittämiseen aikaisemmassa vaiheessa ja laajemmin. Kuopiossa keinoja tähän ovat toimijaverkostot, hankekohtaiset asukasraadit, maaseuturaadit, kyselyt, dialogit ja yhteissuunnittelu.
- **Lähidemokratian** tukena pitäjäraatitoimintaa on kaikilla maaseutualueilla alueiden elinvoimaisuuden ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Kaupunki mahdollistaa **vapaata kansalaistoimintaa** vuokraamalla tiloja, myöntämällä avustuksia ja neuvontaa yhdistysten, järjestöjen ja asukasryhmien toiminnan tueksi.

KUOPIO

Kiitos

Sirkka-Liisa Piipponen
Osallisuuskoordinaattori

sirkka-liisa.piipponen(a)kuopio.fi
p. 044 718 8922

